

Kunst in de Stad: Voorbij het centrum

Zes nieuwe publieke kunstopdrachten combineren lokale verankering met artistieke zeggingskracht.

Collectie onder de loep

De collectie Kunst in de Stad bevat meer dan 260 kunstwerken, monumenten en standbeelden opgesteld in de publieke ruimte van de stad Antwerpen. Het vroegste werk dateert uit de 17de eeuw, terwijl de meest recente werken in 2023 verworven werden. Hoewel de collectie een ruim tijdvak omspant, is de geografische spreiding ervan minder breed uitgezet: meer dan de helft van de collectie bevindt zich in postcodes 2000 en 2018, oftewel het historische centrum en de 19de-eeuwse gordel. Deze spreiding ligt niet in lijn met de voortdurende stadsuitbreiding en demografische ontwikkelingen in Antwerpen. Een dichtbevolkt district als Borgerhout bijvoorbeeld huist vandaag amper zes collectiestukken.

“Met Kunst in de Stad streven we naar een kwalitatieve aanwezigheid van kunst in de publieke ruimte van heel Antwerpen, zodat alle bewoners en bezoekers kunnen genieten van dit collectieve erfgoed. We zijn trots op de historische topstukken uit de collectie, maar wensen ook hedendaagse kunstenaars te betrekken in de toekomst van de collectie, verspreid over de wijken en districten van de stad.” – Nabilla Ait Daoud, schepen voor cultuur, stad Antwerpen

Om deze ambitie te verwezenlijken wordt ingezet op “opdrachtgevend verwerven”: hedendaagse kunstenaars worden uitgenodigd nieuw werk te produceren in dialoog met een specifieke locatie en met de historische verzameling. Zo blijft de collectie Kunst in de Stad een collectie-in-wording die verleden, heden en toekomst met elkaar verbindt.

Vorbij het centrum

“Vorbij het centrum” is een meerjarig project van Kunst in de Stad waarbij zes kunstenaars uitgenodigd worden om voor evenveel zozegde “perifere” districten een nieuw permanent publiek kunstwerk te maken. Deze opdrachten combineren hedendaagse artistieke ambitie met lokale verankering via een getrappt proces dat ondersteund wordt door de Vlaamse Gemeenschap. Dit proces begon in 2022 met de bevraging van de deelnemende stadsdistricten (de zes districten met het geringst aantal publieke kunstwerken): Berendrecht-Zandvliet-Lillo, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken en Merksem. Ieder district werd gevraagd één of meerdere aanleidingen voor een kunstopdracht te formuleren, zoals een nieuw aangelegde straat, de wens tot “place-making” of een thematische insteek zoals samenleven of natuur.

Deze aanleidingen werden vervolgens geherformuleerd tot een uitnodiging aan kunstenaars om een ontwerpvoorstel te maken voor één van de zes locaties. Dit proces werd uitgevoerd door Sara Weyns, directeur Middelheimmuseum en Kunst in de Stad en Samuel Saelemakers, curator Collectie Kunst in de Stad, samen met twee externe adviseurs: Caroline Dumalin, artistiek directeur van Morpho (Antwerpen) en Zeynep Kubat, assistent curator bij KANAL-Centre Pompidou (Brussel).

Alle nieuwe kunstwerken zullen in de loop van 2024 en voorjaar 2025 ingehuldigd worden. Meer info hierover volgt in aparte persberichten.

De kunstenaars die nieuw werk maken zijn:
(beknopte projectomschrijvingen in bijlage)

- **Yannick Ganseman** (1984, Leuven, woont en werkt in Brussel)
Locatie: Groenzone Legendestraat-Kruisboogstraat, 2180 Ekeren
- **Kati Heck** (1979, Düsseldorf, woont en werkt in Pulle)
Locatie: Kruispunt Bosstraat-Steenovenstraat, 2040 Berendrecht-Zandvliet-Lillo
- **Valérie Mannaerts** (1974, Brussel, woont en werkt in Brussel)
Locatie: Voorplein Kasteel Bouckenborgh, 2170 Merksem

- **Marina Pinsky** (1986, Moskou, woont en werkt in Brussel en Berlijn)
Locatie: Ter Rivierenlaan, 2100 Deurne
- **Gert Robijns** (1972, Sint-Truiden, woont en werkt in Borgloon)
Locatie: Krugerbrug, 2660 Hoboken
- **Guy Woueté** (1980, Douala, Kameroen, woont en werkt in Antwerpen en Douala)
Locatie: Groenperk Spillemansstraat-Van Hersteenstraat, 2140
Borgerhout

Kunst in de Stad: Voorbij het centrum wordt mede mogelijk gemaakt met de steun van de Vlaamse overheid.